

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Asan/8/2020
Identifikačné číslo spisu: 7017201043
Dátum vydania rozhodnutia: 16.06.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Erika Čanádyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:7017201043.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Čanádyovej a členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Moniky Válaškovej, PhD. v právnej veci žalobcu: Darien, s. r. o., so sídlom Bukovecká 10, Košice, IČO: 36 583 740, právne zastúpený: JUDr. Zuzana Koláriková - advokátka, so sídlom Stará Prešovská č. 10, Košice, proti žalovanému: Národný inšpektorát práce, so sídlom Masarykova 10, Košice, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.: PO/BEZ/2017/5635, O-621/2017 zo dňa 06.10.2017, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu podanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/123/2017-59 zo dňa 12. júna 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a.

Účastníkom konania náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred krajským súdom

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „správny súd“, alebo „krajský súd“) rozsudkom č. k. 7S/123/2017-59 zo dňa 12.06.2019 (ďalej aj ako „napadnutý rozsudok“) podľa ustanovenia § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zamietol ako nedôvodnú žalobu, ktorou žalobca žiadal preskúmať rozhodnutie č.: PO/BEZ/2017/5635, O-621/2017 zo dňa 06.10.2017 (ďalej aj ako „napadnuté rozhodnutie“), ktorým žalovaný podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. správneho poriadku zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Inšpektorátu práce Košice č. 165/17/O zo dňa 10.07.2017 (ďalej aj ako „prvostupňové rozhodnutie“), ktorým bola žalobcovi uložená pokuta 5 000,- EUR podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej iba „zákon č. 125/2006 Z. z.“, alebo „zákon o inšpekcii práce“) za porušenie povinností stanovených predpismi uvedenými v § 2 ods. 1 písm. a/ bod 4 zákona 125/2006 Z. z., konkrétne § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a/ zákona

č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej iba „zákon č. 82/2005 Z. z.“, alebo „zákon o nelegálnej práci“), spočívajúce v tom, že žalobca ako zamestnávateľ dňa 10.04.2017 o 09.55 hod. využíval závislú prácu fyzických osôb - S. Č., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXXX/XX, N.; W. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. X, N., vykonávajúcich pre žalobcu demontážne práce na pracovisku: ZŠ, Hlavná 320/79, Slanec, bez založenia pracovnoprávneho vzťahu podľa osobitného predpisu (zákona č. 311/2011 Z. z. - Zákonník práce).

2. Správny súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, prvostupňového rozhodnutia a konania, ktoré predchádzalo ich vydaniu, v medziach podanej žaloby, dospel k záveru, že správne orgány postupovali správne a v súlade s platnou právnou úpravou, preto sú podľa neho preskúmané rozhodnutia vecne správne a zákonné. V správnom konaní bol podľa krajského súdu skutkový stav veci zistený dostatočne a na jeho základe bol vyvodený aj správny právny záver, s ktorým sa súd v celom rozsahu stotožnil. Rozhodnutia podľa názoru správneho súdu zodpovedajú zákonu aj po formálnej stránke, žalovaný sa dostatočným spôsobom vysporiadal so všetkými námietkami vznesenými žalobcom v podanom odvolaní, ako to vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, a to citáciou dotknutých právnych noriem, ako aj ich logickým výkladom a správnym aplikovaním na prejednávany prípad.

3. Vyhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i v ich vzájomnej súvislosti dospel správny súd k záveru, že argumentácia žalobcu nie je spôsobilá vyvrátiť dôvody, na základe ktorých žalovaný zamietol jeho odvolanie a napadnuté rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa potvrdil. V konaní bolo dostatočným spôsobom preukázané, že žalobca spáchal predmetný správny delikt tak, ako bol špecifikovaný v rozhodnutí správneho orgánu prvého stupňa i žalovaného, t. j., že dňa 10.04.2017 o 9.55 hod. využíval závislú prácu fyzických osôb S. Č. a W. I., ktorí pre neho vykonávali demontážne práce telocvične na pracovisku ZŠ, Hlavná 320/79, Slanec a nemal s nimi založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu (Zákonník práce). Táto skutočnosť vyplynula zo zistení inšpektorátu práce počas kontroly nelegálneho zamestnávania u žalobcu a je dôkazovo podložená protokolom, zápisnicami o podaní informácie o vysvetlení dôvodu prítomnosti fyzickej osoby na pracovisku spísanými v uvedený deň s menovanými osobami.

4. Aj keď žalobca v písomnom vyjadrení k protokolu uviedol, že menovaní pre neho nevykonávajú závislú prácu, keďže W. I. pre neho pracoval na základe obchodnoprávneho vzťahu založeného zmluvou o dielo, uzavretou dňa 06. 02. 2017, ktorú k vyjadreniu pripojil a že S. Č. pracuje pre W. I. a nie pre žalobcu, túto jeho argumentáciu nebolo možné akceptovať, pretože práce vykonávané uvedenými osobami, ako to vyplýva najmä z ich prvotných vyjadrení, ako boli vyššie citované, vyjadrenia konateľa žalobcu pri prerokovaní protokolu, ako aj ďalších zistení inšpektorátu práce, evidencie Sociálnej poisťovne a podobne, vykazujú všetky atribúty závislej práce. Podľa Zákonníka práce v znení účinnom v čase spáchania predmetného správneho deliktu závislá práca je práca vykonávaná vo vzťahu nadriadenosti zamestnávateľa a podriadenosti zamestnanca, osobne zamestnancom pre zamestnávateľa podľa pokynov zamestnávateľa v jeho mene, v pracovnom čase určenom zamestnávateľom. Je potrebné zdôrazniť, že pracovná zmluva je zmluva, na základe ktorej pracovník vykonáva prácu podľa príkazov zamestnávateľa. Súkromnoprávna kontraktčná sloboda na právne úkony podľa Občianskeho zákonníka, resp. podľa Obchodného zákonníka je obmedzovaná existenciou právnych predpisov verejného práva, ktoré stanovujú jej medze. Subjekt preto nemôže platne uzavrieť zmluvy podľa Občianskeho zákonníka, resp. Obchodného zákonníka, ak obsah tohto záväzku možno súčasne subsumovať pod závislú prácu podľa § 1 ods. 2 Zákonníka práce. V danom prípade nebolo možné akceptovať žalobcom tvrdené skutočnosti o charaktere predmetného zmluvného vzťahu s poukazom predovšetkým na to, že vo veciach týkajúcich sa nelegálneho zamestnávania je v zásade potrebné vychádzať z prvotných informácií získaných od fyzických osôb, resp. pracovníkov priamo na pracovisku, t. j. v mieste výkonu inšpekcie práce, pretože títo do zápisníc o podaní informácie spísaných inšpektormi podávajú spravidla spontánne vyjadrenia a poskytujú bezprostredné informácie, ktoré nie sú skreslené, ale zodpovedajú skutočnému stavu veci. Ich neskoršie vyjadrenia sú často zmenené, a to aj vplyvom zamestnávateľa, ktorý logicky podniká všetky kroky k tomu, aby sa vyhol zodpovednosti za zistené porušenia zákonných povinností. Pre takýto postup a hodnotenie prvotných a bezprostredných informácií získaných na mieste výkonu

inšpekcie práce tak, aby tieto boli dostatočné pre prijatie skutkového záveru o nelegálnom zamestnávaní jednej alebo viacerých osôb je nevyhnutné, aby inšpektori práce vykonali všetky potrebné úkony smerujúce k získaniu informácií preukazujúcich naplnenie zákonných znakov závislej práce, ako to bolo aj v tomto prípade.

5. Vychádzajúc z uvedeného za neopodstatnenú považoval súd aj námietku žalobcu týkajúcu sa nenariadenia ústneho pojednávania a nepredvolania osôb, u ktorých bolo zistené nelegálne zamestnávanie na uvedené pojednávanie za účelom objasnenia žalobcom namietanej skutočnosti, že tieto práce boli vykonávané pre žalobcu na základe obchodnoprávneho vzťahu. Vyjadrenia týchto osôb do zápisníc, ako aj zistenia správnych orgánov o evidencii brata W. I. ako zamestnanca žalobcu a S. Č. od 17.10 hod. dňa 10. 04. 2017 ako zamestnanca žalobcu v registri Sociálnej poisťovne svedčia v prospech záverov žalovaného a správneho orgánu prvého stupňa. Vychádzajúc z uvedeného argumentáciu žalobcu týkajúcu sa existencie obchodnoprávneho vzťahu považoval aj správny súd za účelovú predovšetkým s prihliadnutím na tú skutočnosť, že pokiaľ by W. I. pre žalobcu vykonával práce na základe uvedenej zmluvy o dielo, určite by sa o tom pri podávaní informácie o dôvode svojej prítomnosti na predmetnom pracovisku zmienil, rovnako ako by na túto skutočnosť poukázal aj konateľ žalobcu v rámci svojho vyjadrenia k protokolu v čase oboznámenia sa s týmto. Žalobcovi bol v priebehu správneho konania poskytnutý dostatočný časový priestor na jeho obranu a predkladanie dôkazov na preukázanie svojich tvrdení. Vzhľadom na zrejmy skutkový stav nebolo potrebné vo veci ani nariadiť ústne pojednávanie, ktorú skutočnosť vzhľadom na uvedené nemožno považovať za odporujúcu judikatúre ESLP, podľa ktorej neuskutočnenie ústneho pojednávania nespôsobuje ujmu požiadavkám čl. 6 ods. 1 Dohovoru vo vzťahu k ústnosti a verejnosti konania, v prípadoch, keď skutkové okolnosti nie sú sporné a právne otázky sa nevyznačujú osobitnou zložitou. V danom prípade by ústne pojednávanie neprispelo k ďalšiemu objasneniu skutkového stavu. Z rovnakého dôvodu nepovažoval súd za potrebné doplniť dokazovanie výsluchom žalobcu a navrhovaných svedkov.

6. Nebolo možné akceptovať ani námietku žalobcu týkajúcu sa vylúčenia zamestnanca správneho orgánu prvého stupňa V. R. W. T. z pojednávania veci z dôvodov špecifikovaných v žalobe, s poukazom predovšetkým na to, že výkon inšpekcie práce nie je správnym konaním, ale konaním podľa osobitného zákona. Správne konanie sa začína až oznámením o jeho začatí. Návrh na začatie takéhoto konania (o uložení pokuty v konkrétnej výške) na základe výsledkov inšpekcie práce nie je možné považovať za rozhodnutie v zmysle správneho poriadku. Vždy ide iba o návrh, na základe ktorého, vychádzajúc z predložených dôkazov správny orgán prvého stupňa za dodržania základných zásad správneho konania vedie správne konanie a vydá rozhodnutie, ktorého výrok a obsah nemusí byť totožný s návrhom. Tento závisí od vyhodnotenia vykonaných dôkazov a na ich základe aj právneho posúdenia tej ktorej veci. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že zamestnanec správneho orgánu prvého stupňa V. R. W. T. v predmetnej veci nerozhodoval, t. j. nevydal žiadne rozhodnutie v zmysle správneho poriadku, ktoré by odôvodňovalo jeho vylúčenie z pojednávania tejto veci. V danom prípade sa správny orgán sa v rámci svojho rozhodnutia o tejto námietke dostatočným spôsobom vysporiadal s argumentami žalobcu, keď konštatoval, že na výkon inšpekcie práce sa nevzťahujú ustanovenia správneho poriadku, s poukazom na ust. § 21 zákona o inšpekcii práce, a teda nemožno naň aplikovať ani § 9 ods. 1 zákona o správnom konaní.

7. V tejto súvislosti je právne irelevantnou aj námietka, ktorá bola obsiahnutá v replike žalobcu zo dňa 13. 04. 2018, týkajúca sa nezohľadnenia písomného vyjadrenia k oznámeniu o začatí správneho konania argumentujúc skutočnosťou, že správny orgán toto vyjadrenie nezohľadnil, keďže vo veci už dávno rozhodol, keďže návrh na začatie správneho konania bol podaný 21.04.2017 a dňa 26.04.2017 odsúhlasený komisiou a hlavným inšpektorom práce dňa 28.04.2017, tzn., že vo veci bolo rozhodnuté predčasne, keďže správne konanie bolo začaté až dňa 06.06.2017. V danom prípade správne konanie vo veci uloženia pokuty za zistený správny delikt bolo začaté až oznámením o začatí správneho konania, pričom všetky úkony tomuto predchádzajúce sú úkonmi súvisiacimi s výkonom inšpekcie práce v zmysle zákona o inšpekcii práce.

8. Administratívny spis pripojený k súdnemu spisu a predložený žalovaným je riadne žurnalizovaný s

tým, že predmetné správne konanie bolo začaté už uvedeným oznámením o začatí správneho konania, podkladom pre ktoré bol protokol a zápisnice o podaní informácie o vysvetlení dôvodu prítomnosti fyzickej osoby na pracovisku rovnako, ako aj ďalšie dôkazy získané inšpektormi práce v priebehu inšpekcie práce, nachádzajúce sa v tomto spise. Všetky listiny obsiahnuté v administratívnom spise sú v ňom žurnalizované a uložené v chronologickom slede. Správny súd nezistil, žeby bolo s obsahom predmetného spisového materiálu manipulované. Pokiaľ nie je jeho súčasťou návrh inšpektora práce na začatie správneho konania, prípadne odporúčenie správnej komisie, uvedené nie je možné považovať za vadu správneho konania v zmysle platnej právnej úpravy, keďže tak, ako to vyplýva aj z vyjadrenia zástupkyne žalovaného, tieto listiny sú súčasťou inšpekčného spisu Inšpektorátu práce Košice. Inšpekcia práce, ako to bolo už vyššie uvedené, nespadá pod režim predmetného správneho konania, resp. nebola súčasťou predmetného správneho konania, jej výsledky boli podkladom pre jeho začatie.

9. Za právne irelevantnú považuje súd aj námietku žalobcu, týkajúcu sa porušenia ust. § 14 zákona o inšpekcii práce, keďže predmetný protokol o výkone inšpekcie práce neobsahuje dobu trvania protiprávneho stavu, s poukazom predovšetkým na tú skutočnosť, že z tohto protokolu je jednoznačne zrejmé, kedy bola vykonaná inšpekcia práce, je z neho zrejmé, že dopytované osoby poskytujúce informáciu o dôvode prítomnosti na pracovisku uviedli čas, od ktorého sa na uvedenom pracovisku nachádzali, z čoho je možné vyvodiť jednoznačný záver o dobe trvania tohto protiprávneho stavu, na čo poukázali správne orgány aj v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia.

10. Pokiaľ ide o námietku žalobcu týkajúcu sa nezákonnosti postupu žalovaného v súvislosti s prekročením lehoty na vydanie správneho rozhodnutia, v tejto súvislosti považuje správny súd za potrebné uviesť, že aj v prípade, ak by žalovaný správny orgán nedodrжал lehotu na vydanie rozhodnutia stanovenú správnym súdnym poriadkom, nejde o také podstatné porušenie ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré by mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia.

11. Výška pokuty zodpovedá citovaným zákonným ustanoveniam, sankcia bola správnymi orgánmi dostatočne a presvedčivo odôvodnená, správne orgány vyhodnotili všetky kritériá pre určenie výšky pokuty uvedené v § 19 ods. 6 zákona o inšpekcii práce s tým, že táto bola uložená na dolnej hranici zákonom stanoveného rozpätia. Pri jej ukladaní prihliadali na závažnosť zisteného porušenia, na počet nelegálne zamestnaných zamestnancov, že išlo o prvé porušenie zákona zo strany účastníka a že išlo o krátkosť trvania protiprávneho stavu, ako aj to, či sankcia spĺňa požiadavku represie, ale aj preventívny účel. Podľa názoru súdu správna úvaha správnych orgánov v tomto smere nevybočila z medzí a rámcia platnej právnej úpravy.

12. Správny súd zväžil všetky uvedené skutočnosti a na ich základe v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami, podľa § 190 SSP žalobu žalobcu jednomyselne (§ 139 ods. 4 SSP) ako nedôvodnú zamietol a náhradu trov konania v zmysle § 167 ods. 1 a § 168 SSP nepriznal, pretože žalobca nemal v konaní úspech celkom ani sčasti a žalovanému voči žalobcovi nevznikli dôvodne vynaložené trovy konania, ktoré by bolo možné od žalobcu spravodlivo požadovať.

II.

Kasačná sťažnosť

13. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca (ďalej aj ako „sťažovateľ“) kasačnú sťažnosť z dôvodov, že správny súd podľa neho rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 440 ods. 1 písm. g/ SSP a pri rozhodnutí sa odklonil od rozhodovacej praxe kasačného súdu § 440 ods. 1 písm. h/ SSP.

14. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti namietal, že správny súd nesprávne právne posúdil námietky sťažovateľa uvedené v žalobných bodoch a hlavne ústavne nekonformným spôsobom si vyložil zákonnosť postupu žalovaného pred správnym konaním, v správnom konaní, zákonné oprávnenia a povinnosti žalovaného nedostatočne, nezrozumiteľne a nepreskúmateľne odôvodnil svoje rozhodnutie, nedostatočne sa vysporiadal so všetkými námietkami sťažovateľa, ako aj s ustanoveniami správneho

poriadku (napr. § 21, 32, 33, 34, 46, 47).

15. Sťažovateľ ďalej namietal, že správny súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobné body sťažovateľa, v ktorých poukazuje na nedostatočne a neobjektívne zistený skutkový stav, na nezrozumiteľnosť a neurčitosť rozhodnutia sú nedôvodné, pričom sa spolieha rovnako ako žalovaný len na skutočnosť, že zápisnice o podaní informácie o vysvetlení dôvodu prítomnosti fyzickej osoby na pracovisku sú nepriestrelným a jednoznačným dôkazom, že malo dôjsť k porušeniu zákona sťažovateľom (bod 36 rozsudku). Z rozhodnutia súdu je zrejmé, že aj súd sa spoliehal iba na skutočnosť, že postačuje, ak pracovník žalovaného niečo tvrdí a žalovaný len na základe toho uloží pokutu, pričom žalovaný aj súd ignorujú akékoľvek práva sťažovateľa na riadny proces a obhajobu. Zo spisu sťažovateľa je zrejmé, že sťažovateľ vo vyjadrení k oznámeniu o začatí správneho konania, v odvolaní voči rozhodnutiu o uložení pokuty namietal skutkový stav, rozporoval ho, navrhoval dôkazy a ich vykonanie a žalovaný aj súd tieto vyjadrenia absolútne neakceptoval, lebo vychádzali iba z jediného dôkazu, a to zo zápisníc o podaní informácie. Takýto názor a postup žalovaného aj súdu je však podľa názoru sťažovateľa nesprávny a porušuje všetky práva sťažovateľa a obhajobu a riadny proces. Podľa názoru sťažovateľa súd len príliš formalisticky a odsúhlasením vyjadrenia žalovaného k žalobe odôvodnil žalobné námietky týkajúce sa nedostatočne zisteného stavu.

16. Sťažovateľ namietal v žalobe porušenie jeho práva byť o svojej veci vypočutý. Súd predmetnú námietku odôvodnil v odseku 37. rozsudku. Sťažovateľ nesúhlasí s uvedeným formálnym odôvodnením a názorom súdu na právo sťažovateľa byť vo svojej veci vypočutý, na právo dať vypovedať svedkov proti sebe ako aj v prospech sťažovateľa. Podľa názoru sťažovateľa žalovaný aj súd si nesprávne vyložil povahu danej veci a dokonca ju ani riadne neodôvodnil, aby mohol konštatovať, že ústne pojednávanie nebolo potrebné, lebo to nevyžadovala povaha veci. Sťažovateľ podrobne opísal žalobnú námietku nenariadenia ústneho pojednávania v žalobe a trvá na nej aj v tejto sťažnosti, tak ako je opísaná v žalobe. Sťažovateľ len dodáva, že podľa jeho názoru povahy veci, ktoré prejednáva žalovaný si v každom prípade vyžadujú ústne pojednávanie, ak kontrolovaná osoba namieta skutkový stav, ktorý je opísaný v súkromných poznámkach inšpektorov žalovaného, v danej veci sú dôležité vyjadrenia a konanie konkrétnych iných osôb, ako aj kontrolovaných alebo kontrolujúcich, a ak od nich je závislé rozhodovanie žalovaného, tak pri zachovaní všetkých práv obvineného zo správneho deliktu nemôže byť postačujúce na trestanie sťažovateľa len tvrdenie konkrétnych osôb, bez vykonania a posúdenia tohto tvrdenia v správnom konaní, nakoľko uvedené práva účastníkom správneho konania musia byť zachované ako obvineným z trestného činu. Práve povahu veci žalovaný ani súd nerozvádza, pričom je zrejmé, že v rozhodnutí sú použité proti sťažovateľovi vyjadrenia iných osôb, ktoré sťažovateľ v správnom konaní výslovne žiadal vypočuť a nesúhlasil s ich vyjadrením.

17. Súd ani žalovaný sa už vôbec nevysporiadali s povahou danej veci, s jej posúdením, že sťažovateľ namietal skutkový stav či sťažovateľ mal rovnaké možnosti na dokazovanie veci, ako mal aj žalovaný, či vo veci nezaberajú miesto aj vyjadrenia tretích osôb, či zabezpečené materiálne dôkazy sú aj relevantné a hlavne, či boli v konaní vôbec vykonané, aby mohol konštatovať, že aj v skutočnosti povaha danej veci neodôvodňuje nariadenie ústneho pojednávania. Sťažovateľ v správnom konaní namietal zistenia inšpektorov, výslovne žiadal o výsluch svedkov, ktorí svedčili proti sťažovateľovi, a tieto rozpory sa dali odstrániť jedine vykonaním materiálnych dôkazov a výsluchom osôb, ktoré sťažovateľ menoval, nie iba tvrdením inšpektorov, ktoré je zaznamenané na papieroch - zápisnice o podaní informácie o vysvetlení dôvodu prítomnosti fyzickej osoby na pracovisku. Sťažovateľ do tohto bodu prenáša odôvodnenie tejto námietky zo žaloby. (žalobný bod č. III).

18. Sťažovateľ taktiež poukázal na nezákonnosť postupu správneho orgánu v zmysle nesprávneho vysporiadania s námietkou zaujatosti voči V. R.. W. T., inšpektorovi práce. Správny súd ako aj žalovaný sa nesprávne vysporiadali s námietkou zaujatosti uplatnenou účastníkom konania pri začatí správneho konania voči V. R.. W. T.. Inšpekciu práce vykonávali V. R.. W. T. a B. R. B.. Následne bol vo veci vypracovaný protokol o výsledku inšpekcie práce B. R. B.. Tento protokol bol s konateľom žalobcu R. W. M. prerokovaný dňa 21.04.2017 v prítomnosti V. R.. W. T. F. B. R. B. v zasadacej

miestnosti IP Košice, V. R.. W. T. osobne kládol otázky R. W. M.. Následne bolo účastníkovi konania doručené oznámenie o začatí správneho konania. Toto rozhodnutie vydal osobne pán V. R.. W. T.. V rozhodnutí je uvedené: „Vybavuje: V. R.. W. T.“. Je preto nepochybné, že v správnom konaní rozhodoval ten istý zamestnanec, a to V. R.. W. T., ktorý jednak vykonal inšpekciu práce, jednak prerokoval protokol s účastníkom konania a jednak začal vo veci správne konanie. Preto tvrdenie v rozhodnutí o nevyklúčení zamestnanca správneho orgánu V. R.. W. T. z prejednávania a rozhodovania v danej veci, kde sa píše, že V. R.. W. T. teda nemohol ovplyvniť rozhodnutie správneho orgánu začať správne konanie voči účastníkovi konania o uložení pokuty ani výšku uloženej pokuty, je úplne absurdné, nakoľko sám vydal rozhodnutie o začatí správneho konania. Zároveň žalobca poukázal na nepreskúmateľnosť odôvodnenia rozhodnutia žalovaného týkajúceho sa námietky zaujatosti, kde úplne absentujú dôvody prečo sa stotožnil s rozhodnutím prvostupňového orgánu. Žalovaný vo svojom rozhodnutí uviedol iba skutočnosti, že sa plne stotožňuje s rozhodnutím Inšpektorátu práce Košice o nevyklúčení V. R.. W. T. bez uvedenia jediného dôvodu svojho rozhodnutia.

19. Za nemenej závažný nedostatok konania správneho orgánu považuje sťažovateľ aj skutočnosť, že počas správneho konania došlo k závažnej manipulácii so spisom žalovaného. V čase, keď sa spis nachádzal u správneho orgánu vôbec nebol žurnalizovaný. Až následne po podaní žaloby na súd, došlo k očíslovaniu jednotlivých strán v spise o čom doklady sú založené v súdnom spise. Dôkazom toho, že došlo k závažnej manipulácii so spisom, a teda k absolútne nezákonnému konaniu správneho orgánu je skutočnosť, že v čase, keď sa spis nachádzal ešte na správnom orgáne (nahliadnutie do spisu dňa 25.07.2017) súčasťou spisu bol aj návrh na začatie správneho konania o uložení pokuty B. R. B. zo dňa 21.04.2017. Po predložení „žurnalizovaného“ spisu na Krajský súd v Košiciach žalovaným však tento návrh na začatie konania o uložení pokuty z neznámych príčin zmizol a v „žurnalizovanom spise“ sa nenachádza (nahliadnutie do súdneho spisu dňa 13.04.2018). Takýto postup žalovaného ako aj rozhodnutie považuje sťažovateľ za nezákonné. Je nepochybné, že zo strany správneho orgánu došlo k manipulácii so spisom, t. j. k vyňatiu návrhu na začatie konania o uložení pokuty zo dňa 21.04.2017 zo spisu, a to z dôvodu, že správny orgán si bol veľmi dobre vedomý skutočnosti, že návrh inšpektora práce o začatí konania o uložení pokuty bol vypracovaný a odsúhlasený ešte skôr ako mohol spis byť vôbec zriadený. Správny súd v bode 40 rozsudku k tomu uviedol nasledovné: „Správny súd nezistil, žeby bolo s obsahom spisu manipulované. Pokiaľ nie je jeho súčasťou návrh inšpektora práce na začatie správneho konania, prípadne odporúčenie správnej komisie, uvedené nie je možné považovať za vadu správneho konania v zmysle platnej právnej úpravy, keďže tak ako to vyplýva z vyjadrenia zástupkyne žalovaného, tieto listiny sú súčasťou inšpekčného spisu Inšpektorátu práce Košice“. Je nelogické, aby sa všetky listiny týkajúce sa vykonanej inšpekcie práce, a to zápisnice o podaní informácie, protokol o vykonaní inšpekcie práce, oznámenie o začatí správneho konania atď. nachádzali v administratívnom spise okrem jedinej listiny, a to návrhu na uloženie pokuty. Podľa ustanovenia § 2 ods. 2 Ústavy SR, ktorý znie: „štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon“. Neexistuje zákonné ustanovenie, ktoré by umožňovalo správne orgánu vyňať listiny z administratívneho spisu, preto tento postup správneho orgánu sťažovateľ považuje za nezákonný.

20. Sťažovateľ v žalobe namietal aj nezákonný postup žalovaného, keď návrh na začatie konania o uložení pokuty bol podaný a odsúhlasený komisiou skôr ako bolo začaté samotné správne konanie. Súd túto námietku sťažovateľa nesprávne právne posúdil a nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie, čím uprel právo sťažovateľa na dostatočne a riadne odôvodnenie rozhodnutia súdu. Návrh na začatie konania o uložení pokuty bol podaný 21.02.2017 a dňa 26.04.2017 aj odsúhlasený komisiou a hlavným inšpektorom práce dňa 28.04.2017, to znamená, že V. R. B. aj správny orgán prostredníctvom jej nemenovanej komisie (v návrhu nie je uvedené kto je súčasťou komisie) a hlavným inšpektorom práce rozhodol vo veci predčasne, pričom správny orgán začal správne konanie až dňa 06.06.2017, doručením oznámenia o začatí správneho konania žalobcovi, v ktorom mu správny orgán oznamuje, že začal správne konanie a žalobca ako účastník konania má možnosť vyjadriť sa k podkladom a zisteným skutočnostiam pri kontrole. Žalobca sa riadne písomne vyjadril k začatiu správneho konania listom doručeným inšpektorátu práce dňa 19.06.2017, pričom aj navrhol vylúčenie V. R.. W. T. zo správneho konania. Správny orgán nebral na toto vyjadrenie a návrhy na doplnenie dokazovania zo strany žalobcu

žiadny ohľad z dôvodu, že vo veci už dávno rozhodol. Podľa názoru sťažovateľa nemožno v právnom štáte tolerovať takéto prejednanie trestu ešte predtým, ako sa vôbec osoba stane obvinenou, predtým, aby vôbec začal riadny proces a obhajoba obvineného. V tomto prípade bolo v treste sťažovateľa ako účastníka konania rozhodnuté ešte skôr, ako sťažovateľ nadobudol postavenie obvineného a nie to ešte vinného.

21. Sťažovateľ namietal tiež vyjadrenie správneho súdu obsiahnuté ods. 42 rozsudku: „aj v prípade, keby žalovaný správny orgán nedodržel lehotu na vydanie rozhodnutia stanovenú správnym súdnym poriadkom, nejde o také podstatné porušenie ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré by mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia“. Zákon o správnom konaní v § 49 ods. 1, ods. 2 jasne uvádza: 1) V jednoduchých veciach, najmä ak možno rozhodnúť na podklade dokladov predložených účastníkom konania, správny orgán rozhodne bezodkladne. 2) V ostatných prípadoch, ak osobitný právny predpis neustanovuje inak, je správny orgán povinný rozhodnúť o veci do 30 dní od začatia konania, vo zvlášť zložitých prípadoch rozhodne najneskôr do 60 dní, ak nemožno vzhľadom na povahu veci rozhodnúť ani v tejto lehote, môže ju primerane predĺžiť odvolací orgán (príslušný rozhodnúť o rozklade). Ak správny orgán nemôže rozhodnúť do 30, prípadne do 60 dní, je povinný o tom účastníka konania s uvedením dôvodov upovedomiť. Sťažovateľ považuje za absolútne nezákonné, aby správny orgán nedodržel ani 30 - dňovú, ba dokonca ani 60 - dňovú lehotu na vydanie správneho rozhodnutia, ktorú mu zákon jasne ukladá a ani o tom žiadnym spôsobom neupovedomil účastníka konania. Opätovne poukázal na Ústavu SR, podľa čl. 2 ods. 2 ktorej: „štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon“. Sťažovateľ nesúhlasí s takýmto názorom súdu na danú vec. Poukazuje na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v ktorej sa uvádza, že úlohou súdu v rámci konania o správnej žalobe a preskúmania zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa SSP je posudzovať či si správny orgán zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci jej skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, teda skúma, či namietané procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Súd preskúmava aj zákonnosť postupu správneho orgánu, ktorým sa vo všeobecnosti rozumie aktívna činnosť správneho orgánu podľa procesných a hmotnoprávných noriem, ktorou realizuje právomoc stanovenú zákonmi. V zákonom predpísanom postupe je správny orgán oprávnený a súčasne aj povinný vykonať úkony v priebehu konania a ukončiť ho vydaním rozhodnutia, ktoré má zákonom predpísané náležitosti, ak sa na takéto konanie vzťahuje zákon o správnom konaní.

22. Odôvodnenie rozhodnutia súdu považuje sťažovateľ za príliš formalistické a nedostatočne odôvodnené a nesprávne právne posúdené. Sťažovateľ sa žalobou snažil preukázať, že žalovaný nedostatočne objasnil a v správnom konaní vôbec nepreukázal skutkový stav, keď len príliš všeobecne, veľmi stručne, veľmi stroho a formalisticky sa opiera iba o stav, ktorý opísali kontrolované osoby v zápisniciach o podaní informácie bez toho, aby mal sťažovateľ možnosť ich vypočúť a klásť im otázky. Takého odôvodnenie súdu je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, pretože súd vôbec neuviedol, v čom sú žalobné námietky neopodstatnené, súd, napr. neuviedol, prečo správny orgán nevyhovел námietke zaujatosti voči inšpektorovi práce V. R.. W.Y. T.. Sťažovateľ je v zmysle nálezu III. ÚS 311/07, toho názoru, že žalovaný ani súd mu nezrejmil svoje myšlienkové úvahy, spôsob hodnotenia dôkazov, skutkové zistenia a vyvedené právne závery takým spôsobom, aby výsledok rozhodovacej činnosti bol jasný, zrozumiteľný a dostatočne odôvodnený a aby sťažovateľ nemusel hľadať odpoveď na nastolenú problematiku v rovine dohadov, aby sa s prijatými závermi bolo možné stotožniť ako s logickým záverom procesu poznania nielen právnych záverov, ale aj záverov skutkových, z ktorých právne závery vychádzajú. Podľa názoru sťažovateľa žalovaný ani súd sa jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom nevyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné, čím bolo porušené právo sťažovateľa na riadne odôvodnenie

súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Takto koncipované odôvodnenie rozhodnutia žalovaného aj súdu nie je zárukou toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny, naopak, svedčí o jeho svojvôli, zjavnej neodôvodnenosti a arbitrárnosti, čo znamená neakceptovateľnosť napadnutých rozhodnutí z hľadiska základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Požiadavky na spravodlivý proces a odôvodnenie rozhodnutí podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa v zásade vzťahujú aj na správne konanie. Ústavný súd už vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ (III. ÚS 119/03, IV. ÚS 115/03). Žalovaný aj súd nepostupovali v zmysle právnych predpisov zaručujúcich väčšie a rozsiahlejšie práva sťažovateľa, ako je vnútroštátny poriadok, hoci aj tieto žalovaný aj súd podľa vnútroštátneho poriadku nesprávne právne posúdil. Podľa názoru sťažovateľa, v odôvodnení rozhodnutia správny súd neuviedol, akými úvahami sa pri rozhodovaní veci riadil, v odôvodnení rozsudku absentujú argumenty, ktoré majú podporiť záver súdu, súd neuvádza príslušné právne predpisy, podľa ktorých sa zosúladiť so žalovaným. Rozsudok neposkytol sťažovateľovi jasnú a zrozumiteľnú odpoveď takmer na žiadne otázky, na ktoré sťažovateľ poukazoval. Rozsudok neobsahuje závery a úvahy súdu, pre ktoré sa súd odchyľil od aplikácie zákonného ustanovenia, ktoré sa na prejednávajúcu vec aplikovať malo, resp. prečo neposudzoval zákonné ustanovenie, podľa ktorého bol správny orgán povinný vydať rozhodnutie v zákonnej lehote (bod 42 rozsudku). Sťažovateľ je toho názoru, že odôvodnenie rozsudku nezodpovedá ústavnej požiadavke náležitého odôvodnenia súdneho rozhodnutia, a teda ide o ústavné nekonformne právne posúdenie veci.

23. Sťažovateľ je toho názoru, že správny súd sa pri rozhodnutí odklonil od rozhodovacej praxe kasačného súdu, nedostatočne a nepresvedčivo odôvodnil svoje rozhodnutie, preto žiada, by kasačný súd zmenil napadnutý rozsudok krajského súdu tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného zruší, vec vráti žalovanému na ďalšie konanie a sťažovateľovi prizná právo na náhradu trov konania vo výške 100 %, príp. aby napadnutý rozsudok zrušil, vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a sťažovateľovi priznal právo na náhradu trov konania vo výške 100 %.

III.

Vyjadrenie ku kasačnej sťažnosti

24. Ku kasačnej sťažnosti žalobcu sa vyjadril žalovaný. Uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s napadnutým rozsudkom, ktorý považuje za správny a zákonný. Podľa žalovaného krajský súd logickým spôsobom zdôvodnil, prečo nebolo potrebné nariadiť ústne pojednávanie a zdôraznil, že žalovaný mal počas odvolacieho konania k dispozícii kompletný spis, stotožnil sa s rozhodnutím prvostupňového orgánu o nevyhlásení zamestnanca z prejednávania a rozhodovania veci a o podanom odvolaní rozhodol riadne a včas. Vzhľadom na fakt, že žalovaný ako i správny súd sa podľa žalovaného zaoberali všetkými podstatnými námietkami sťažovateľa a logickým a konzistentným spôsobom ozrejmili správnu úvahu, ktorou sa pri rozhodovaní riadili, žalovaný kasačnému súdu navrhol, aby kasačnú žalobu zamietol ako nedôvodnú.

IV.

Konanie na kasačnom súde

25. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný podľa § 11 písm. g/ SSP v spojení s § 438 ods. 2 SSP po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (§ 443 SSP a § 444 SSP), oprávnenou osobou na podanie kasačnej sťažnosti (§ 442 SSP), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 SSP), boli splnené podmienky podľa § 449 SSP a kasačná sťažnosť má predpísané náležitosti (§ 445 ods. 1 SSP a § 57 SSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v kasačnej sťažnosti podľa § 440 SSP, § 441 SSP a § 453 SSP a postupom podľa § 455 SSP bez nariadenia pojednávania, keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a na webovom

sídle kasačného súdu (www.nsud.sk) podľa § 137 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP, po neverejnej porade senátu (§ 137 ods. 1 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

26. V predmetnej veci bolo potrebné predostrieť, že predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu, ktorým zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného, ktorým zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie prvostupňového rozhodnutia, ktorým bola žalobcovi uložená pokuta 5 000,- EUR podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z. z., za porušenie povinností stanovených predpismi uvedenými v § 2 ods. 1 písm. a/ bod 4 zákona 125/2006 Z. z., konkrétne § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z. z., preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj rozhodnutie prvoinštančného správneho orgánu a konania týmito rozhodnutiami predchádzajúce, najmä z pohľadu či kasačné námietky sťažovateľa sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu. Po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) sa kasačný súd stotožnil so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil správny súd zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom ako aj sťažovateľom, ktoré sú obsiahnuté v administratívnom spise.

27. Podľa § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z. z. účinného ku dňu spáchania správneho deliktu (10.04.2017), nelegálne zamestnávanie je zamestnávanie právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, ak využíva závislú prácu fyzickej osoby a nemá s ňou založený pracovnoprávny vzťah alebo štátnozamestnanecký pomer podľa osobitného predpisu.

28. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z. účinného ku dňu spáchania správneho deliktu (10.04.2017), právnická osoba a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 2 a 3. Fyzická osoba nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 3.

29. Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ bod 4 zákona 125/2006 Z. z. účinného ku dňu spáchania správneho deliktu (10.04.2017), vydania prvostupňového ako aj napadnutého rozhodnutia, inšpekcia práce je dozor nad dodržiavaním právnych predpisov, ktoré upravujú zákaz nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania.

30. Podľa § 7 ods. 3 písm. c/ zákona č. 125/2006 Z. z. inšpektorát práce rozhoduje o uložení pokút podľa § 19, 20 a osobitného predpisu.

31. Podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z. z. účinného ku dňu spáchania správneho deliktu, vydania prvostupňového ako aj napadnutého rozhodnutia, inšpektorát práce uloží pokutu zamestnávateľovi alebo fyzickej osobe za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania od 2 000,- EUR do 200 000,- EUR, a ak ide o nelegálne zamestnávanie dvoch a viac fyzických osôb súčasne, najmenej 5 000,- EUR.

32. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a po oboznámení sa s obsahom administratívneho a súdneho spisu, s prihliadnutím na ustanovenie § 461 SSP dospel k záveru, že neexistujú dôvody na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem v dôvodoch napadnutého rozsudku, vytvárajúcich dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku. S týmito sa kasačný súd stotožňuje v celom rozsahu.

33. Po preskúmaní obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis, kasačný súd konštatuje, že inšpekciami práce vykonanými podľa § 7 ods. 3 písm. a/, § 7a v nadväznosti na § 13 ods. 2 a § 14 ods. 1, 2 a 4 zákona č. 125/2006 Z. z. bolo sťažovateľovi jednoznačne preukázané porušenie zákazu vyplývajúceho z ustanovení zákona o inšpekcii práce a zákona o nelegálnej práci účinných v čase vykonania inšpekcie, konkrétne za porušenie povinností stanovených predpismi uvedenými v § 2 ods. 1

písm. a/ bod 4 zákona 125/2006 Z. z., konkrétne § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z. z. Žalobca ako právnická osoba (podnikateľ) využíval závislú prácu (demontažne práce telocvične Základnej školy v Slanci) fyzických osôb (S. Č., nar. XX.XX.XXXX a W. I., nar. XX.XX.XXXX), s ktorými nemal založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu (Zákonníka práce), pričom takéto využívanie závislej práce znamená nelegálne zamestnávanie, ktoré je ustanovením § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a/ zákona o nelegálnej práci zakázané.

34. K sťažovateľovej námietke, ktorá bola zároveň žalobnou námietkou, o tom, že žalovaný a správny súd porušili práva žalobcu na obhajobu a riadny proces, keď vychádzali výhradne zo zápisníc o podaní informácie a neakceptovali jeho námietky k zistenému skutkovému stavu ani nim navrhované dôkazy kasačný súd konštatuje, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s tým ako sa s danou námietkou vysporiadal krajský súd v bode 36. jeho rozsudku a zdôrazňuje, že konanie žalobcu nasledujúce bezprostredne po vykonaní inšpekcie bolo účelové, keď vo vzťahu k W. I. žalobca dňa 19.06.2017 predložil zmluvu o dielo zo dňa 06.02.2017 uzatvorenú medzi žalobcom a firmou SLOVEKK, s. r. o., ktorej konateľom bol W. I. a objednávku prác - akcia ZŠ Slanec z toho istého dňa a vo vzťahu k S. Č. je z výpisu evidencie Sociálnej poisťovne zrejmé, že žalobca ho v deň uskutočnenia inšpekcie o 17,11 hod. zaregistroval v Sociálnej poisťovni ako svojho zamestnanca vykonávajúceho závislú prácu na základe dohody o vykonaní práce a dohody o pracovnej činnosti, hoci zo zápisnice o podaní informácie o vysvetlení dôvodu prítomnosti uvedených fyzických osôb vykonávajúcich prácu na pracovisku žalobcu vyplýva, že W. I. vykonával prácu za svojho brata, kmeňového zamestnanca žalobcu a nebude ako firma alebo živnostník tieto práce žalobcovi fakturovať a S. Č. sa nachádzal na pracovisku ako pomocník p. I., ktorý o jeho prítomnosti telefonicky informoval R. W. M., konateľa žalobcu. Predmetné skutočnosti sú obsiahnuté aj v protokole z inšpekcie č. IKO-107-53-1.2/P-A28-17 z 21.04.2017 a vyjadril s nimi súhlas aj uvedený konateľ žalobcu, čo potvrdil svojim podpisom na predmetnom protokole.

35. Ak sťažovateľ v kasačnej sťažnosti namietal upretie práva na doplnenie dokazovania výsluchom svedkov, za danej dôkaznej situácie kasačný súd zhodne s názorom krajského súdu vyhodnotil, že vydaniu prvostupňového rozhodnutia predchádzalo spoľahlivo vykonané a dostačujúce zistenie hmotnoprávnych poznatkov dôležitých pre ustálenie názoru o porušení § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a/ zákona o nelegálnom zamestnávaní. Inšpektorát práce Košice sa náležitým spôsobom riadil ustanoveniami § 3 ods. 5, § 32 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej aj len „správny poriadok“) v spojení s § 21 ods. 3 zákona 125/2006 Z. z. a jeho rozhodnutie bolo vydané v súlade s § 46 správneho poriadku.

36. Vo vzťahu k namietanému nenariadeniu ústneho pojednávania pred správnym orgánom sa kasačný súd stotožňuje s právnym názorom vysloveným v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Asan/2/2016 zo dňa 13.12.2017, publikovanom v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 4/2018 pod. č. 41: „I. Nariadenie ústneho pojednávania správnymi orgánmi vo veciach správnych deliktov a iných správnych deliktov je len fakultatívne. V rámci tejto kategórie správnych deliktov sa zásada ústnosti neuplatňuje, a to spolu so zásadou verejnosti a bezprostrednosti. V zmysle správneho poriadku nariadenie ústneho pojednávania je ponechané na správnej úvahe správneho orgánu a jeho správna úvaha závisí od skutkových okolností v danej veci. Nič na tom nemení ani skutočnosť, že zákon o priestupkoch upravil inštitút ústneho pojednávania v priestupkových veciach kogentným spôsobom. II. Až vydané rozhodnutie správneho orgánu jednoznačne určí, čoho sa páchatel' správneho deliktu dopustil a v čom spáchaný delikt spočíva. V rozhodnutiach sankčného charakteru, je nevyhnutné vymedziť presne, za aké konkrétne konanie je subjekt postihnutý. To je možné zaručiť len konkretizáciou údajov obsahujúcich popis skutku s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, prípadne uvedením iných skutočností, ktoré sú potrebné na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným. Takáto miera podrobnosti je nevyhnutná pre celé sankčné konanie, a to najmä z dôvodu vylúčenia prekážky litispendencie, res iudicata, dvojitého postihu za rovnaký skutok, na určenie rozsahu dokazovania, ako i na zabezpečenie riadneho práva na obhajobu.“

37. V prípade námietky sťažovateľa týkajúcej sa vysporiadania sa žalovaným s námietkou zaujatosti podanou žalobcom voči inšpektorovi práce sa kasačný súd stotožňuje s konštatovaním správneho súdu

uvedeným v ods. 38 jeho rozhodnutia. Kasačný súd zdôrazňuje, že vylúčenie zamestnanca správneho orgánu postupom upraveným v § 9 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb., sa týka (tak ako vyplýva z právnej vety tohto ustanovenia) situácie, keď sa zamestnanec správneho orgánu zúčastnil na konaní ako zamestnanec správneho orgánu iného stupňa. Správne konanie o uložení pokuty podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z. z. je dvojinštančné, ktoré aj v preskúmvanej veci prebehlo - vydaním správnych rozhodnutí v inštančnom postupe. Z obsahu administratívneho spisu bolo preukázané, že V. R.. W. T. nevydával preskúmvané rozhodnutia žalovaného a prvostupňového správneho orgánu. Zamestnanec V. R.. W. T. sa zúčastnil kontroly, ktorej záverom bol vypracovaný protokol ako inšpektor práce. Protokol bol jedným z podkladov pre rozhodovanie správnych orgánov v prejednávanej veci, preto nie je možné konštatovať, že „pôsobením“ zamestnanca V. R.. W. T. v prejednávanej veci došlo k pochybeniu v konaní a rozhodovaní správnych orgánov vo veci uloženia pokuty žalobcovi postupom podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z. z.

38. K žalobcom namietanej nezákonnosti postupu žalovaného (keď návrh na začatie konania o uložení pokuty bol podaný dňa 21.04.2017 a odsúhlasený komisiou dňa 26.04.2017 a hlavným inšpektorom dňa 28.04.2017, teda skôr ako bolo začaté samotné správne konanie), k namietanej manipulácii s administratívnym spisom a k nedodržaniu lehoty na vydanie rozhodnutia, kasačný súd uvádza, že správny súd sa s uvedenými námietkami vysporiadal riadne a dostatočne v ods. 39 až 42 z ktorých je zrejmé, že predmetné správne konanie bolo začaté až oznámením o začatí správneho konania a úkony predchádzajúce začatiu správneho konania boli úkonmi súvisiacimi s výkonom inšpekcie práce v zmysle zákona o inšpekcii práce, ktorá nespadá pod režim správneho konania a jej výsledky boli podkladom pre začatie správneho konania. Správne konanie začalo dňa 06.06.2017 (§ 18 ods. 2 správneho poriadku) a správny orgán vydal rozhodnutie dňa 10.07.2017. Hoci správny orgán bol povinný rozhodnúť vo veci do 30 dní od začatia konania (§ 49 ods. 2 správneho poriadku) a uvedenú lehotu nedodržel, uvedený nedostatok konania aj podľa kasačného súdu nepredstavuje, vzhľadom na výsledky dokazovania, také porušenie ustanovení správneho poriadku, ktorého následkom by mohlo byť vydanie nezákonného rozhodnutia a uvedené procesné pochybenie nemá žiaden vplyv na dôvodnosť kasačnej sťažnosti, keďže zrušenie rozsudku krajského súdu a jeho vrátenie krajskému súdu na ďalšie konanie by bolo dôvodné iba v prípade, ak by takýto postup mohol privodiť pre žalobcu - sťažovateľa priaznivejšie rozhodnutie.

39. Vo vzťahu k dôvodu kasačnej sťažnosti, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (kasačný dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. g/ SSP) musí kasačný súd s prihliadnutím na zásadu kontinuálneho výkonu štátnej moci (čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky) zdôrazniť, že doterajšia ustálená judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky chápe takto sformulovaný sťažnostný dôvod zakotvený v § 440 ods. 1 písm. g/ SSP vo vzťahu k meritu prejednávanej veci, t. j. na prvom mieste ako nesprávnu aplikáciu právnej normy (hypotéza ako právny skutkový stav a dispozícia) na riadne zistený faktický skutkový stav vyplývajúci z merita veci, na druhom mieste ako nesprávny výber ustanovenia a v neposlednom rade ako nesprávny výber právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

40. V súvislosti s uvedeným kasačný súd konštatuje, že v aplikačnom postupe krajského súdu pri rozhodovaní o merite sporu nezistil nedostatky právneho posúdenia v merite veci. Sťažovateľ namietal nesprávne právne posúdenie, avšak nešpecifikoval, v čom vidí nesprávnosť tohto právneho posúdenia, keď v kasačnej sťažnosti sa obmedzil na zhrnutie skutkového a právneho stavu bez toho, aby vyvodil argumenty o nesprávnosti tohto rozsudku vo veci alebo v postupe krajského súdu. V kasačnej sťažnosti má sťažovateľ povinnosť presne vymedziť dôvody kasačnej sťažnosti, aby spĺňali kvalitatívne požiadavky kladené zákonom. Tento možno na prvý pohľad príliš formálny príkaz nie je samoučelný, ale je vyjadrením toho, že kasačný súd sa má v zmysle zákonnej úpravy vo svojich rozhodnutiach zaoberať dôvodmi, ktoré má povinnosť konkrétne uviesť právny zástupca, ktorý je na to kvalifikovaný svojím vzdelaním a profesiou a nie dôvody prípustnosti a dôvodnosti kasačnej sťažnosti ako mimoriadneho opravného prostriedku, sám vyhľadávať. (Baricová, J., Fečík, M., Števec, M., Filová, A. a kol.:

Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava: C. H. Beck, 2018, s. 1622).

41. Kasačný súd sa nestotožnil s názorom sťažovateľa, že napadnutý rozsudok správneho súdu je nedostatočne zdôvodnený, je nezrozumiteľný a v konečnom dôsledku nepreskúmateľný. Správny súd zrozumiteľne a logicky vyhodnotil vykonané dokazovanie správnych orgánov, pri rozhodovaní vychádzal z nesporných skutkových zistení správnych orgánov oboch stupňov, ktorých hodnovernosť výsledkov vykonaného dokazovania sťažovateľ v správnom konaní, ani v súdnom prieskume podanou žalobou nespochybnil. Ako už bolo mnohokrát judikované, že v odôvodnení je potrebné objasniť skutočnosti, ktoré majú pre vec podstatný význam. Ak mal krajský súd za to, že z administratívneho a súdneho spisu jednoznačne vyplýva, že žaloba o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného je nedôvodná a túto skutočnosť uviedol v svojom rozsudku, samozrejme s odvolaním sa na skutkové zistenia a právne posúdenie veci s ich hoc aj stručným ozrejením, nevidí Najvyšší súd Slovenskej republiky dôvod na zrušenie rozsudku, s ktorým sa skutkovo a právne stotožňuje. Zdôvodnenie rozsudku správneho súdu, podľa kasačného súdu, zodpovedá právu na spravodlivý proces a postup súdu naplnil princíp hospodárnosti a rýchlosti súdneho konania.

42. V tejto súvislosti Ústavný súd Slovenskej republiky uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

43. Záverom kasačný súd konštatuje, že sťažovateľ sa svojim konaním dopustil porušenia zákazu uvedeného v § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z., keď v zmysle § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z. z., keď nelegálne zamestnal fyzické osoby. V administratívnom konaní boli vykonané relevantné dôkazy, ktoré hodnoverne preukazujú protiprávne konanie sťažovateľa, a preto kasačný súd nemal o vine sťažovateľa žiadne pochybnosti. Napadnuté rozhodnutia správnych orgánov obsahujú všetky formálne a materiálne náležitosti a správne orgány svoje rozhodnutia dostatočným spôsobom odôvodnili.

44. Sťažovateľ ako právnická osoba - podnikateľ, bezpochyby nesie tzv. absolútnu objektívnu zodpovednosť za protiprávne konanie majúce znaky správneho deliktu právne kvalifikovaného ako porušenie § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a/ zákona o nelegálnom zamestnávaní. Zákon nepripúšťa liberáčne dôvody, na základe ktorých by sa mohol sťažovateľ spod uloženej pokuty oslobodiť. Na to, aby sa zbavil tejto zodpovednosti, musel predložiť také dôkazy, ktoré by preukazovali, že správny delikt vôbec nespáchal. Sťažovateľ takýto dôkaz ale počas inšpekcie práce a ani v priebehu správneho konania nepredložil.

45. Po preskúmaní podanej kasačnej sťažnosti kasačný súd konštatuje, že s právnymi námietkami sťažovateľa sa krajský súd v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, ktorej riešenie by zostalo na kasačnom súde, a preto námietky uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil najvyšší súd ako bezpredmetné a nespôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

46. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP a contrario, žalobca - sťažovateľ v kasačnom konaní nemal úspech, preto mu právo na náhradu trov kasačného konania nevzniklo. Kasačný súd nezistil splnenie zákonných podmienok pre postup súdu pri náhrade trov kasačného konania podľa § 168 SSP v spojení s § 467 ods. 1 SSP.

47. S poukazom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.